

На 7 и 8 август, а по повод празникот света Петка, во селото Брајчино, во Долна Преспа се одржаа триесеттите „Брајчински средби“. По тој повод, на 7 август, во манастирот „Света Петка“ се организираше манастирска вечера, додека на 8 август, на сретсело (Полеа) се одржа општонародна веселба

По повод празникот света Петка, во селото Брајчино, во Долна Преспа се одржаа традиционалните триесетти „Брајчински средби“, кои се нарекуваат и „Иселенички средби“. Манифестацијата траеше два дена и тоа на 7 август, во манастирот „Света Петка“, а на 8 август се одржа општонародна веселба на Полеа, средсело.

На општонародната веселба гостите ги забавуваа групата „Фонтана“ и естрадните уметници: Стојне Николова, Даниела Темелковска и Ташко Каранфиловски. На средбата присуствуваа голем број иселеници по потекло од Брајчино кои живеат во Шветска, Канада, САД и други земји во светот.

Инаку, според пишаните документи света Петка, која е позната и како св. Параскева и како Мајка Параскева е светителка од градот Епиват, лоциран на брегот на Мраморното Море помеѓу Силимври и Константинопол во Тракија.

Таа била родена кон крајот на 10 век, во петок, денот кога Евреите се подготвувале за

празнување на празникот Сабат (сабота). Затоа, нејзе ѝ го дале името Параскева, што значи „подготовка“. Родителите ѝ биле богати христијани од словенско потекло, а освен Петка, имале и еден син, Ефтимиј, кој за време на животот се замонашил и подоцна станал епископ Малитски.

По смртта на родителите, девицата Петка, желна за подвижнички живот, го напуштила родителскиот дом и отишла најнапред во Цариград, а потоа во Јорданската пустина, каде што останала до својата старост. Нејзиниот долг пустински живот во молитва и пост може да биде спореден со 40 дневницата која што Исус ја спровел во пустина.

Кога света. Петка била стара, еднаш ѝ се јавил ангел и ѝ рекол да ја остави пустината и да се врати во нејзината татковина. света Петка го послушала небесниот глас, ја оставила својата омилена пустина и се вратила во Епиват. Таму, таа поживеала уште две години и починала.

За жал нејзините сограѓани ја сметале за туѓинка, па ја погребале надвор од христијанските гробишта. По многу години од нејзината смрт, во градот требало да се погребва некој непознат давеник. Бидејќи бил туѓинец решиле да го погребваат надвор од гробиштата и тоа на истото место каде што била погребана Петка. Кога го отвориле нејзиниот гроб, забележале дека нејзиното тело не било распаднато. Потоа, светите мошти на света Петка свечено биле положени во црквата „Св. Петар и Павле“, во Епиват.

Инаку и моштите на света Петка имаат чудесен историски пат. Така, од нехристијански, политички и други причини во 1238 година нејзините мошти биле префрлен во Трново, а од таму биле однесени во Влашко, во Валахија (Романија). Кога Влашко станало загрозен простор од турските востанија, во 1551 година моштите биле пренесени во Белград. Меѓутоа, кога султанот Сулејман го освоил Белград во 1521, заедно со други скапи предмети ги зел и моштите на св. Петка и ги вратил во Истанбул.

Во Истанбул почнале да се случуваат чудеса, па затоа освен христијаните, светицата почнале да ја слават и муслиманите. Тоа ги загрижило муслиманите, и тие плашејќи се верата во чудотворната сила од светите мошти на света Параскева да не се прошири уште повеќе меѓу муслиманите, а и заради молбите и застапништвата на христијаните, ги предале овие свети мошти на константинополските христијани, кои чесно ги положиле во Патријаршиската црква.

Потоа, на барање на Молдавија, моштите биле пренесени во градот Јаши, каде што и денес сèуште се таму (освен два прста од раката на св.Петка кои останале во параклисот „Света Петка“ на Калемегдан). Така, Во 1641 година, на 14 октомври, (односно 27 октомври), со голема свеченост и огромна радост на жителите на цела Молдавија, нераспаднатите мошти на света Параскева биле положени во Соборната црква на градот Јаши „Св.Три Ерарси“, каде што се наоѓаат и денес.

Во Брајчино, пак, мештаните и Месната заедница од делото одлучија селската слава да им биде света Петка, да го подигне нивото на духовното живеење и да прерасне истовремено во иселеничка средба. За таа цел беше формиран Црковен одбор кој одлучил да се избира покровител во функција на кум секоја година.

Манастирот „Света Петка“

Така и започнале прославата на „Брајчинските иселенички средби“. Средбите традицијата започнуваат на 7 август во манастирските коначи во кругот на црквата „Св. Петка“, со присуство на голем број иселеници од Брајчино и од околните населби.

Инаку, првата „Брајчинска иселеничка средба“ се одржа на празникот на света преподобна маченица Параскева - света Петка во 1995 година. Ова средба ги стави темелите на наредните иселенички другарувања да бидат поорганизирани, повесели и помасовни. Така, брајчинци средбите ги прославуваат со силен жар, ентузијазам, љубов и со желба тие да бидат вечни.

Треба да се одбележи дека со децении наназад празникот св. Петка летна се празнувал во Брајчино. Тој останал да биде најзначајна селска слава. Традиционално св. Петка започнува на 7 август со посна вечера (заслуг), а завршува на 8 август со ручек кога гости пред се' роднини од околните села на Долна Преспа и бројни иселеници во светот. На овој светол ден за брајчинци се подготвуваат пет казани посен грав за околу илјада посетители, што е поклон од народот за народот.

На 8 август, пак, на празникот св. Петка прославата продолжува свечено по домовите, кога секое брајчинско семејство има гости за ручек. Потоа, на сред село и во дворот на училиштето во попладневните часови започнува веселбата со богата културно-уметничка програма и со учество на бројни различни оркестри и бројни естрадни уметници.

Селото Брајчино е едно од најпрекрасните локации во преспанскиот регион. Се наоѓа под југозападниот срт на Баба Планина, каде што се допира со атарот на селото Бистрица, Битолско, како и со државната граница на јужниот сосед. Ова прекрасно село се наоѓа на надморска височина од околу 1000 метри.

Тоа е сместено на крајниот југоисточен дел на Општината Ресен, од која е оддалечено 32 километра, и е распространето од двете страни на Стара Река или, како што ја викаат, Брајчинска Река. Атарот на селото е доста голем и зафаќа простор од околу 60 километри квадратни, во кој повеќе преовладуваат шуми и пасишта, а помал дел отпаѓа на обработливо земјиште.

Во Брајчино имаше основно училиште во кое се изведуваше настава до четврто одделение (изградено во 1921 година), а денес останала само споменикот на НОБ, затворената продавница на средсело и угостителските објекти, хотел-ресторани.

Инаку, Брајчино пред педесетина години броело преку илјада жители, но во последните децении многу од жителите се иселиле во: Канада, Австралија, Америка и Шведска, како и во градовите низ Македонија, затоа бројот на жителите е доста намален. Денес во Брајчино живеат околу стотина жители и сите се Македонци. Како што во Македонија се развива селскиот туризам, така Брајчино е на пат да стане привлечно туристичко место.

